

Josep Miquela Valentí

- Com us dieu, quants anys teniu i quina feina feu?
 - Em dic Josep Miquela Valentí, tinc 48 anys i sóc pastor.
 - Podeu explicar-nos com és un dia qualsevol en la vida d'un pastor?

- A primera hora del matí, anar a veure què fan els animals: si és el temps que neixen, vigilar que hagi anat tot bé, vigilar si alguna ovella ha de parir i que totes les cries hagin mamat de la seva mare. Després, donar menjar als petits (anyells) que es queden dintre i agafar els grans i treure'ls a pasturar.

A la tarda es treuen a pasturar els xais fins que el sol s'amaga: surto a la una o un quart de dues, això a l'hivern, i a l'estiu surts a la fresca al matí i plegues molt tard, quan és ben fosc.

A l'estiu hi ha menys feina amb els petits, perquè normalment no n'hi ha gaires, ja que quan les ovelles crien més és durant el període que va de setembre a juny. Els mesos de juliol i agost en neixen pocs i el setembre tomen a començar a néixer xais.

Les millors èpoques són la primavera i la tardor perquè és quan hi ha força menjar i no fa fred. Si la tardor és plujosa és molt bona en aquesta zona. A l'estiu hi ha poca cosa per menjar, però el que troben -espigues pel rostoll...- és bo. Ah!, això sí, sempre les mares.

- El mal temps pot condicionar-te?

- Ara, si fa mal temps no sortim, però abans havíem sortit fes el temps que fes: nevant, plovent...; me'n recordo perfectament. Gairebé havia de caure un diluvi perquè no sortísim i ara cauen quatre gotes i ja no volem sortir.

- Vois dir que abans es necessitava treballar més?

- Abans, si no sortíem, no menjàvem. Als animals no se'ls donava res a dintre, tot el que menjaven era a fora. Ara es treballa molt més per a elles. Ha canviat el sistema, més producció i, per tant, has d'ajudar-les més.

- Han afectat, dins aquest ofici, els nous avenços tecnològics?

- No, perquè les noves tecnologies no canvien els xais.

De nova tecnologia no n'hi ha massa, perquè una ovella es pot cuidar molt bé dintre la quadra, però resulta molt car i amb el que treus de la producció final no en fas ni per pagar les seves despeses. Per això, el sistema més econòmic que hi ha és agafar el gos, el bastó i treure el ramat a pasturar, i no va malament del tot.

- Per què avui en dia no hi ha pràcticament pastors?

- Sí que en queden, sí. A cada poble n'hi ha un, com de capellà o de jutge -diu somrient-. L'ofici, però, s'està perdent molt aquí a la província de Girona, malgrat que en conec molts de joves, s'està perdent.

- Però, això es pot ler si hi ha una persona que s'hi pot dedicar plenament...

- Sí, sí, perquè, normalment, una ovella necessita sis hores per atipar-se i perquè la seva panxa treballi bé ha de menjar un volum de 6 litres.

- De vegades, tarden menys temps per menjar tot el que necessiten?

Dibuix realitzat per Dolors Iborra.

- Sí que poden omplir la panxa amb menys hores, però el sistema de remugar vol el seu temps i és complicat, perquè mengen poc, remuguen, tomen a menjar, es van alentint més. Així fan més saliva que, com porta més organismes a la panxa, va molt més bé.

- Formes part d'alguna associació?

- Estava en una associació que, si no recordo malament, es deia ANCRI (Associació Nacional de Criadors d'Ovella Ripollesa).

- Has anat a alguna conferència?

- He anat algunes vegades a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), on ens reuníem diferents pastors i s'havia fet alguna conferència monogràfica sobre races. Una colla de pastors va decidir crear aquesta associació de criadors d'ovella ripollesa, que és l'ovella del país i que abans en deien muntanyenca. Per ser de l'associació, que porta un control de les ovelles, has de pagar uns diners i els ajuts són molt dolents, perquè pràcticament no n'hi ha hagut cap i els que han donat, que són molt pocs, han anat a parar a la UAB.

- Quant et pagaven abans per una ovella?

- Jo recordo que l'any 1963 vaig fer les primeres 950 pessetes per la venda d'un xai a un carnisser. Abans el xai era molt apreciat, era una carn bona i es valorava, però ara hem entrat en un gran mercat que està saturat, els preus són espe-